

Kommentarer til budsjettforslaget:

Utgifter:

Priser og lønninger er forutsatt å stige og posten forsøk og gårdsdrift er derfor økt ca. 12 % fra forrige år. Renteutgiftene er steget og posten er økt overensstemmende med dette. Det er vedtatt å øke strømvavgiftene med ca. 20 % og posten er derfor tilsvarende økt. Når det gjelder vedlikehold så ligger ikke dette på et forsvarlig nivå. Et uthusbygg, bygget i 1946, må ha nytt takbelegg senest i 1975. Det gamle papptaket er helt defekt. For øvrig trenger de eldre bygninger betydelige reparasjons- og utbedringsarbeider. Posten er økt til kr. 18 000. Vedlikeholdet av jordeiendommen må fortsette, helst i økt tempo, med bl.a. forsterkning av grøftesystemene. Ca. halvparten av forsøksstasjonens dyrkede areal er enda for svakt grøftet. Posten er derfor økt med kr. 5 000.

Inntekter:

Det er liten grunn til å tro at prisene på korn og høy vil øke noe vesentlig, men posten er likevel økt med kr. 5 000. Posten andre inntekter er derimot redusert med kr. 5 500 fra forrige år. Husleien fra de faste funksjonærer ved forsøksstasjonen blir ikke innbetalt til forsøksstasjonen og det er derfor ikke riktig å føre denne opp på forsøksstasjonens driftsbudsjett.

Mære, den 28. november 1973.

Nils Vikeland/s.

JORDBRUKSAREALENE REDUSERES OGSÅ I DANMARK

I kommentarer til Det danske Hedeselskab's årsberetning for 1973—74, tar direktør Knud Sandahl Skov for seg bl.a. forholdene i Danmark når det gjelder jordbruksarealene som går til andre formål. Direktør Sandahl Skov fremhever den virkning problemene har såvel for arbeidsplassene i landbruket som for matforsyningen. Disse perspektiver er de samme i vårt land. Vi gjengir derfor følgende sitat fra Hedeselskabets Tidsskrift nr. 7 og 8, 1974:

»Siden 1960 er det danske landbrugsareal formindsket med ca. 14 000 ha om året. I Perspektiv Plan II forudses, at denne utvikling vil fortsatte og endda forsterkes frem til 1987. Efter prognoserne må der regnes med en årlig afgang af landbrugsjord på 16 000 ha.

I et moderne samfund er der et stort behov for plads. Trafikanlæg, byudvikling, industrigrunde og frilæggelse af arealer tolder hårdt på

arealressourcerne. I forhold til vort samlede landbrugsareal på næsten 3 mill. ha andrager det årlige »tab« kun en halv procent. Men der ligger et alvorligt perspektiv i denne udvikling.

Betragtes de 16 000 ha ikke blot som et geometrisk mål, men som en arbejdsplads og som en produktionsvirksomhed, vil arealnøgden kunne opgøres som tab af 800 helårsarbejdspladser og en nedsat fødevarerproduktion, der svarer til 80 000 menneskers behov.

Beregnet ud fra 1972-tal vil det altså efter P.P. II sige, at der i 1987 er afgivet et landbrugsareal, der kan »brødføde« mere end 1 mill. mennesker, og samtidig er inddraget en virksomhed med mere end 10 000 arbejdspladser.

Det er givet, at anvendelse af jord til andre formål end landbrug kan være økonomisk fordelagtig. Men udviklingstendenserne må sammenholdes med den kendsgerning, at der bliver stadig flere mennesker, hvortil der skal skaffes fødevarer. Det er pludselig blevet et nærværende problem. Produktionen af fødevarer kan ikke holde trit med behovet, og derfor stiger priserne.

Vore ressourcer af landbrugsjord er begrænsede, og mulighederne for arealudvidelser er små. Kun to muligheder står åbne: Vi kan intensivere udnyttelsen af kulturjorden, og vi kan økonomisere med arealanvendelse til andre formål.

I henhold til loven om lands og regionsplanlægning, der trådte i kraft den 1. april 1974, skal der nu tilvejebringes et grundlag for, at vore areal- og naturressourcer udnyttes ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering. Det vil da være ønskeligt, at der tilvejebringes sådanne forhold i arealdisponeringen, at også landmænd og skovdyrkere kan planlægge en erhvervsmæssig udvikling uden at støde på restriktioner og indgreb.«